

ਚੈਕ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਲਿਸੀ

1. ਜਾਣਕਾਰੀ

ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਕਈ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆੱਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 2004

ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਿਸ ਲਈਆਂ (i) ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਰਨਾ (ii) ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰਲੇ ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਇਕੱਤਰਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ। (iii) ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰਣ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਹਨਾਂ ਜਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਕਿਅ ਹੋਣ ਤੇ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੇ ਚੈਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤਰਣ ਸਮੱਰਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਹ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਨਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲ ਰਹੇ ਜਤਨਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਲਿਸੀ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ ਜਲਦੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਲਿਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੱਖ ਪੂਰੇ ਕਰਦਾ ਹੈ :

- ਸਥਾਨਕ, ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਚੈਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ।
- ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਂ ਮਾਪਦੰਡ।
- ਬਾਹਰਲੇ ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੇ ਪਾਲਿਸੀ।
- ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਡੀ ਪਾਲਿਸੀ।

2. ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ :

2.1. ਸਥਾਨਕ ਚੈਕ

ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਾਰੇ ਚੈਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਲੇਖਪੱਤਰ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਲੀਰਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਕਾਊਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਬਾਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਚੈਕ ਕਲੀਰਿੰਗ ਲਈ ਉਸੇ ਦਿਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਕੱਟ ਟਾਈਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਚੈਕ ਅਤੇ ਆਫ ਸਾਈਟ ATMs ਸਮੇਤ ਬਾਹਰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਬਕਸੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਲੀਰਿੰਗ ਸਾਈਕਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਸ ਕੱਟ ਆੱਫ਼ ਟਾਇਮਿੰਗ ਕਲੀਰਿੰਗ ਟਾਈਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕਲੀਰਿੰਗ ਨਿਪਟਾਨ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਉਨੀ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੰਨੀ ਦੀ ਕਲੀਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਚੈਕ ਵਾਪਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਕਲੀਰਿੰਗ (ਉਸੇ ਦਿਨ ਕ੍ਰੇਡਿਟ) ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸਥਿਤ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਲੀਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਚੈਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇਹ ਜਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

2.2. ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕ

ਬਾਹਰਲੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਚੈਕ ਉਹਨਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਾਧਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਰਿਜਰਵ ਬੈਂਕ ਆੱਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨਗੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਬਾਹਰਲੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ ਤੇ ਕੱਢੇ ਚੈਕ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਰਾਂਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਬਰਾਂਚਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਬਾਹਰੀ ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਆਫ਼ ਟਾਈਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇਣਗੀਆਂ।

2.3 ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਚੈਕ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਚੈਕ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚ ਸੰਚਾਲਨ (ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਚਾਲਨ ਆਦਿ) ਹੈ ਆਪਣੇ ਉਸ ਦਫ਼ਤਰ ਰਾਹੀਂ ਚੈਕ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਗੇ। ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇਸ਼/ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਚੈਕ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀਵਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਿੱਧਾ ਅਦਾਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੋਸਟਰੇ ਖਾਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕੂਲਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

ਕੂਲਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਦਿਨ		
ਮੁਦਰਾ		ਕੂਲਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਕੰਮ ਦੇ ਦਿਨ
USD	ਨਿਊ ਯਾਰਕ	6
USD	ਨਾਨ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਕਲੀਰਿੰਗ	14
GBP		10
EUR		10
AED		8
SGD		21
CAD		21
ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਦਰ : ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੇ ਕੂਲਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਦਰ		

2.4 ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕਾਂ/ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ:

ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ, ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਚੈਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕਲੀਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਖਾਤਿਆਂ 15000 ਤੱਕ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕ ਅਤੇ ਲੇਖਪੱਤਰ ਹੋਣ।

ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਡੀਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ ਵਿਆਜ਼/ਲਾਭ-ਅੰਸ਼

ਵਾਰੰਟ ਚੈਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਬੈਂਕ ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਡੀਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ/ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਬਰਾਂਚਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬੈਂਕਰ ਦੇ ਚੈਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਜੁਟਾਏਗਾ।

ਉਸ ਚੈਕ ਦੇ ਖਾਰਿਜ ਹੋਣ ਤੇ ਜੇ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਫੰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਦਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਆਜ਼ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇੱਕ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਿਕ ਖਾਤੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗੀ

- a) ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ KYC ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।
- b) ਜਿਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।
- c) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਚੈਕ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।
- d) ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੈਕ ਵਾਪਿਸ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਰ ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਚੈਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਕਮੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੇਬ ਖਰਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ। ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੀ ਦਰ ਜੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ।

2.5 ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ

ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਇੱਛਾ ਤੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਚੈਕ ਟੈਂਡਰਡ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੈਕ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀਕਰਤਾ ਦੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵੀ ਚੈਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2.6 ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ :

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ [ਪਸੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ] ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਚੈਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਦਾ ਅਰਥ ਸਥਾਨਕ ਕਲੀਰਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੀ ਚੈਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਕ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਦਾਕਰਤਾ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕੰਮ ਦੇ ਦਿਨ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ RBI ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ ਅਧੀਨ 66 ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੀ ਕੋਡ 10, 11 ਅਤੇ 13, ਵਾਲੇ ਚੈਕ ਜੋ CBS- ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚਾਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚ ਤੋਂ ਕਢਵਾਏ ਭੁਗਤਾਨ ਆਡਰ, ਡਿਮਾਂਡ ਡ੍ਰਾਫਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਅਤੇ ਚੈਕ ਜੋ ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਕਲੀਰਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬਰਾਂਚ ਸਥਾਨ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਚੈਕਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਟੀਚਾ ਸੈਂਟਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਸਪੀਡ ਕਲੀਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਰਾਂਚਾਂ RBI ਸਾਈਟ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

3. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈਕ/ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੇ ਇਕੱਤਰਣ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ:

ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੇ ਕਲੀਰਿੰਗ ਲਈ ਲੋਕਲ ਚੈਕ ਕਲੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਨ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ।

ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਕਲੀਰਿੰਗ (ਲੋਕਲ ਕਲੀਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਊਨਤਮ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਚੈਕ/ਲੇਖਪੱਤਰ ਉਸੇ ਦਿਨ (ਉੱਚ ਕੀਮਤ/ਉਸੇ ਦਿਨ ਕਲੀਰਿੰਗ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ)।

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਚੈਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਾ ਪੱਤਰਾਂ ਲਈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮਾਨਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ :

a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੈਕ ਬਰਾਂਚ ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਬਾਹਰੀ ਚੈਕ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਤਮ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਅੰਦਰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੇ। ਦਿਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕੱਟਕੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣਗੇ।

b) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ (ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦੱਸੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਚੈਕਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਚੈਕ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 10 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

c) ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਕਾਸੀ ਚੈਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਅਧਿਕਤਮ 14 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕੱਟਕੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣਗੇ।

ਬੈਂਕ ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀਆਂ ਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਏਜੰਟ ਬਾਹਰਲਾ ਚੈਕ ਕਲੀਰਿੰਗ/ਅਦਾਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲੀਰਿੰਗ ਲੇਖਪੱਤਰ/ਰਾਂ ਦਾ RBI ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਨੁਸਾਰ

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਲੀਰਿੰਗ/ਅਦਾਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਦੇਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਚੈਕ 'ਬੈਸਟ ਆਫ਼ ਐਫਰਟਜ਼' ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਕੱਤਰਣ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਇਸਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਕੱਤਰਣ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੱਖ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੂੰ ਸਹਿਸੰਬੰਧੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਖਾਤਾ ਕੂਲਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਸੰਬੰਧੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਨੈਸਟ੍ਰੋ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

4. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਤਰਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ :

ਬੈਂਕ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਪੱਤਰ ਇਕੱਤਰਣ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਜ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਮੰਗ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਪੁਆਇੰਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਰਾਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਵੇਗਾ :

- a) ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਚੈਕਾਂ ਦੇ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ (ਪੁਆਇੰਟ 3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਦਰ।
- b) ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ 45 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- c) ਅਸਧਾਰਨ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਰੂਪੀ ਸ਼ਰਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਰ 2% ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- d) ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਚੈਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ/ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਆਜ ਕਰਜ਼ੇ ਖਾਤੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸਧਾਰਨ ਦੇਰੀਆਂ ਲਈ, ਕਰਜ਼ੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗੂ ਦਰ 2% ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਲੇਖਪੱਤਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਲਾਗੂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਕਲੀਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਰਾਂਚ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੈਕ/ਰਾਸਤੇ ਵਿੱਚ ਲੇਖਪੱਤਰ ਗੁੰਮਣਾ/ਚੈਕ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣਾ ਕਲੀਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਬਰਾਂਚ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਏ ਚੈਕ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਪੱਤਰ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਤੁਰੰਤ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ ਇਹੀ ਸੂਚਨਾ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨਿਕਾਸੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਚੈਕ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਚੈਕ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਕਰ ਸਕੇ, ਜੇਕਰ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਲੇਖਪੱਤਰ/ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਚੈਕ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀਕਰਤਾ ਤੋਂ ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੀ ਨਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੀ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਚੈਕ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਚੈਕ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਖਰਚ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ

ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪਤੇ ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੈਕ ਵਾਪਸੀ ਖਰਚੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ।

ਬੈਂਕ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ :

a) (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਆਇੰਟ 3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।) ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਲੇਖਪੱਤਰ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

b) ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਲੇਖਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੇ ਨਕਲ ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਹੋਵੇਗੀ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਦੇ ਚੈਕ/ਲੇਖਪੱਤਰ ਦੀ ਨਕਲ ਲਈ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਦੇ ਉਚਿਤ ਖਰਚੇ ਬੈਂਕ ਉਠਾਏਗਾ।

6. ਅਸੰਭਾਵੀ ਘਟਨਾ

ਕਿਸੇ ਅਸੰਭਾਵੀ ਘਟਨਾ (ਨਾਗਰਿਕ ਹੰਗਾਮਾ, ਤੇੜਫੇੜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਗੜਬੜੀਆਂ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਘੱਗ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਪਦਾ ਜਾਂ ਹੋਰ [[ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਕੰਮ]], ਯੁੱਧ, ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਹਿਸੰਬੰਧੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਸਾਧਨ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਆਦਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੇਵਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਖਾਤਾ ਜਮਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਜਿੱਥੇ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਵਿਆਜ:

ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਚੈਕ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਚੈਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੇਬਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਗ੍ਰਾਹਕ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਚੈਕ ਦਾ ਆਗਮ ਬੱਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਢਵਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਰਾਸ਼ੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦ ਚੈਕ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜੇਕਰ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ/ਖਾਤੇ ਦੇ ਆਗਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਕਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਫੰਡ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਚੈਕ/ਲੇਖਪੱਤਰ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਿਵਰਸਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਕ੍ਰੇਡਿਟ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਓਵਰਡ੍ਰਾਫਟ/ਕਰਜ਼ਾ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗੂ ਦਰ 2% ਵਿਆਜ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।